

LIBRIS

We know
books

JEANNE DUPRAU s-a născut în 1944 în San Francisco. Este cunoscută pentru seria *Focul Stins*, alcătuită din patru volume. A mai publicat romanul *Car Trouble* (2005), precum și volume de nonficțiune: *The Earth House*, *Adoption: Cells, Cloning* și altele.

Cartea *Orașul Ember* a primit numeroase premii și distincții, printre care American Library Association Notable Book, Kirkus Editor's Choice, în 2003, Publisher's Weekly Flying Start, și a rămas mai multe săptămâni pe lista de bestselleruri a publicației *New York Times*. În 2008, a fost ecranizată avându-l pe actorul Bill Murray în rolul primarului din Ember.

JEANNE DUPRAU

Orașul Ember

*Prima Carte
a Focului Stins*

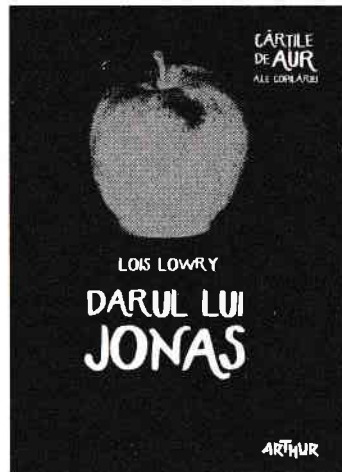
Traducere din engleză
de Dan Sociu

arthur

Cuprins

Instrucțiunile	9
1. Ziua Repartiției	13
2. Un mesaj pentru primar	25
3. Sub Ember	47
4. Ceva pierdut, nimic găsit	60
5. Pe Night Street	75
6. Cutia din dulap	88
7. Un mesaj cu lacune	96
8. Explorări	114
9. Ușa din tunelul delimitat	122
10. Cer albastru și la revedere	133
11. Cumpărăturile lui Lizzie	140
12. O descoperire oribilă	154
13. Descifrând mesajul	165
14. Ieșirea	177
15. O fugă disperată	191
16. Cântarea	209

17. Departe	221
18. Unde duce râul	231
19. O lume de lumină	242
20. Ultimul mesaj	250
Mulțumiri	261

Lois Lowry
Darul lui Jonas

Traducere din engleză
de Radu Paraschivescu

Câștigătoare a Medaliei Newbery, cea mai cunoscută distopie din literatura pentru copii ne îndeamnă să explorăm importante teme politice și sociale.

Lumea în care trăiește Jonas pare a fi una perfectă. Totul e sub control: răul a dispărut, nimeni nu are de făcut vreo alegere. Fiecărei persoane i s-a desemnat un rol în cadrul comunității, iar conducătorii ei iau toate deciziile, fără a face vreo greșală. Care va fi însă destinul lui Jonas?

Cel mai frumos lucru este că foarte mulți cititori, de toate vârstele și din țări diferite, au iubit povestea Emberului. Ce altceva ar putea să-și dorească un scriitor? Este cu adevărat un mod încântător de a fi surprins.

Cu recunoștință, a dumneavoastră,
Jeanne DuPrau

Instrucțiunile

După ce a fost construit orașul Ember și încă nu începuse să fie locuit, constructorul-șef și asistentul său s-au așezat, amândoi obosiți, să vorbească despre viitor.

— Nu trebuie să plece din oraș măcar două sute de ani, a spus constructorul-șef. Poate chiar două sute douăzeci de ani.

— E destul atât? a întrebat asistentul.

— Ar trebui să fie. Nu putem fi siguri.

— Și, când o să vină momentul plecării, de unde o să știe ei ce să facă?

— O să le lăsăm instrucțiuni, bineînțeles, a răspuns constructorul-șef.

— Dar cine o să păstreze instrucțiunile? În cine putem avea încredere să le păstreze în secret și în siguranță atâta timp?

— Primarul orașului o s-o facă. O să le punem într-o cutie cu o încuietoare programată să se deschidă la data potrivită.

— Și o să-i spunem primarului ce-i în cutie? a întrebat asistentul.

— Nu, îi vom zice doar că sunt informații de care n-are nevoie și pe care nu trebuie să le vadă până nu se deschide cutia singură.

— Așa că cel dintâi primar o să-i dea cutia următorului, și acesta următorului, și tot așa de-a lungul anilor, fără ca vreunul să afle secretul în tot acest timp?

— Ce altceva putem să facem? a întrebat constructorul-șef. Nimic nu-i sigur în strădania noastră. Poate că până atunci n-o să mai rămână nimeni în oraș sau n-o să aibă niciun loc sigur unde să se întoarcă.

Așadar, celui dintâi primar al Emberului, care a fost o femeie, i s-a dat cutia, i s-a spus s-o păzească și să jure solemn că o ține secretă. Când a îmbătrânit și i s-a terminat mandatul, i-a explicat despre cutie succesorului, care a păstrat secretul, și la fel a făcut următorul primar. Mult timp lucrurile au mers conform planului. Dar al șaptelea primar a fost mai puțin onorabil decât cei de dinainte și mai disperat. Era bolnav – suferea de tuse, răspândită în oraș în acea vreme, și s-a gândit că în cutie ar putea fi un secret care să-i salveze viața. A scos-o din ascunzătoarea din subsolul Sălii Adunării și a dus-o acasă, unde a lovit-o cu un ciocan.

Dar era slăbit de boală. N-a reușit decât să-i lase o mică urmă pe capac. Și, înainte să apuce s-o pună la loc și să-i spună succesorului despre ea, a murit. Cutia a ajuns în fundul unui dulap, îngrămadită după niște genți vechi. A rămas acolo neobservată, an după an, până când i-a venit vremea și încuietorea s-a deschis, neauzită.

1 | Ziua Repartiției

În Ember cerul era mereu întunecat. Singura lumină venea de la marile reflectoare montate pe clădiri și pe stâlpi în centrul piețelor spațioase. Când erau aprinse, aruncau o strălucire gălbuie pe străzi, iar trecătorii proiectau umbre lungi, care se scurtau și apoi se alungeau iar. Când erau stinse, în fiecare noapte de la nouă la șase dimineața, orașul era atât de întunecat, că oamenii ar fi putut la fel de bine să fie legați la ochi.

Uneori se făcea beznă în mijlocul zilei. Orașul era vechi și tot ce se afla în el, inclusiv sistemul electric, avea nevoie de reparații. Așa că, din când în când, luminile pâlpâiau și se stingeau. Acestea erau momente groaznice pentru cei din Ember. Când se opreau brusc, în mijlocul străzii, sau rămâneau nemișcați în casele lor, fără să aibă curaj să mai facă vreo mișcare prin beznă totală, li se amintea de ceva la care preferau să nu se gândească: într-o zi, luminile ar putea să se stingă de tot și să nu se mai aprindă niciodată.

Dar în cea mai mare parte a timpului lucrurile mergeau ca întotdeauna. Adulții își făceau treburile și cei mici mergeau la școală până împlineau doisprezece ani. În ultima zi a anului final de școală, numită Ziua Repartiției, li se dădeau treburi de făcut.

Absolvenții ocupau sala opt a școlii. În Ziua Repartiției din anul 241, această sală, de obicei gălăgioasă dimineața, era acum tăcută. Toți cei douăzeci și patru de elevi stăteau drepti, nemișcați, în băncile care deveniseră prea mici pentru ei. Așteptau.

Băncile erau aranjate în patru rânduri de câte șase, una în spatele alteia. În ultimul rând stătea o fată zveltă pe nume Lina Mayfleet. Își răsucea pe deget o șuviță din părul ei lung și negru, îl răsucea, îl desfăcea și tot așa. Uneori își culegea câte o scamă de pe mantia jerpelită sau se apleca să-și tragă ciorapii, care îi erau largi și îi alunecau pe glezne. Bătea ușor în podea cu un picior.

Pe al doilea rând era un băiat pe nume Doon Harrow. Stătea cu umerii aplecați, cu ochii mijiiți de concentrare și cu mâinile împreunate strâns. Părul îi era răvășit, de parcă nu l-ar fi pieptănat de multă vreme. Avea sprâncene groase, întunecate, care-l făceau să pară serios și în momentele cele mai vesele, iar când era neliniștit sau furios formau o linie dreaptă pe frunte. Jacheta lui de velur maro era așa de veche, că striatiile i se aplatizaseră.

Și fata, și băiatul aveau câte o dorință arzătoare. A lui Doon era foarte specifică. O repeta iar și iar

mișcând ușor din buze, ca și cum i s-ar fi putut îndeplini dacă o spunea de o mie de ori. Lina mai degrabă își vizualiza dorința decât o rostea. În mintea ei se vedea alergând pe străzile orașului, într-o jachetă roșie. Se străduia să facă imaginea asta cât mai strălucitoare și mai adevărată.

Lina ridică privirea și se uită prin clasă. Își luă adio în tăcere de la tot ce-i fusese familiar atâția ani. Adio hărții orașului în rama ei de lemn zgâriat și dulapului pe ale cărui rafturi erau *Cartea numerelor*, *Cartea literelor* și *Cartea orașului Ember*. Adio sertarelor pe care scria „Hârtie nouă” și „Hârtie veche”. Adio celor trei lumini electrice de pe tavan, care, indiferent unde stăteai, îți proiectau umbra capului pe foaia pe care scriai. Și adio profesoarei, domnișoara Thorn, care își terminase discursul de la încheierea școlii și le urase noroc în viață. Acum că nu mai avea ce spune, stătea la catedră cu șalul ponosit pe umeri. Iar primarul, oaspetele de onoare, încă nu apăruse.

Se auziră pași. Domnișoara Thorn oftă. Apoi ușa se deschise zgomotos și intră primarul. Părea energic, de parcă ei erau cei care întârziaseră.

— Bine ați venit, domnule primar Cole, spuse domnișoara Thorn și îi întinse mâna.

Primarul zâmbi forțat.

— Domnișoară Thorn, spuse el strângându-i mâna. Felicitări! Încă un an.

Era un bărbat uriaș, corpulent, cu un mijloc atât de umflat, că brațele lui păreau mici și suspendate

de o parte și de alta a corpului. Într-o mână ținea un sac mic de pânză.

Se duse greoi până în fața clasei și se uită la elevi. Fața lui cenușie, căzută părea făcută din ceva mai rigid decât pielea obișnuită. I se mișca foarte rar, doar când zâmbea, ca acum.

— Tineri ai Clasei Finale, începu el.

Se opri și se uită prin clasă câteva clipe. Ochii lui parcă priveau din fundul capului. Dădu din cap încet.

— E Ziua Repartiției azi, nu? Da. Mai întâi obținem o educație. Și apoi slujim orașul.

Ochii i se mișcă iar de-a lungul rândurilor de elevi și iar dădu din cap, ca și cum cineva îi confirmase vorbele. Puse săculețul de pânză pe catedră și își lăsă palma pe el.

— Și ce fel de serviciu o să fie, ei? Poate vă întrebați.

Zâmbi iar și obrazii grei i se încrețiră ca niște draperii.

Măinile Linei erau reci. Se înfășură cu mantia și își strânse palmele între genunchi. „Te rog, grăbește-te, domnule primar“, spuse în gând. „Te rog, lasă-ne să alegem și să trecem de asta.“ Doon spunea același lucru în mintea lui, doar că fără „te rog“.

— Să vă amintiți ceva important, spuse primarul ridicând un deget. Sarcina pe care o primiți azi e pentru trei ani. Apoi urmează Evaluarea. Ești bun la ce faci? Bine. Poți să rămâi. Ești nesatisfăcător? E

mai mare nevoie de tine altundeva? O să fi mutat. E *extrem de important*, spuse scuturând degetul spre clasă, ca toată... munca... din Ember... să fie făcută. Să fie făcută *cum trebuie*.

Ridică săculețul de pânză și îi desfăcu șnurul de la gură.

— Bun. Să începem. E simplu. Veniți unul câte unul. Băgați mâna. Scoateți o bucată de hârtie. Citiți cu glas tare ce scrie pe ea.

Zâmbi și dădu din cap. Carnea de sub bărbie i se umflă și se dezumflă.

— Cine vrea să fie primul?

Nu se mișcă nimeni. Lina se uita în jos, la bancă. Se făcu liniște. Apoi Lizzie Bisco, una dintre cele mai bune prietene ale Linei, sări în picioare.

— Aș vrea să fiu eu prima, spuse pe nerăsuflăte, cu vocea ei înaltă.

— Bine, vino.

Lizzie se duse lângă primar. Datorită părului ei portocaliu, arăta, alături de el, ca o scânteie strălucitoare.

— Acum alege.

Primarul îi întinse săculețul cu o mână și își puse cealaltă mână la spate, ca să arate că nu intervine în niciun fel.

Lizzie scoase din săculeț un bilet strâns împăturit. Îl desfăcu grijulie. Lina nu-i vedea fața, dar îi auzi dezamăgirea din voce când citi:

— Funcționar la Depozit.

— Foarte bine, spuse primarul. O slujbă vitală.

Lizzie se întoarse la banca ei târșându-și picioarele. Lina îi zâmbi, dar Lizzie făcu o față acră. Să fii funcționar la Depozit nu era rău, dar era plictisitor. Funcționarii stăteau după o teighea lungă, primeau comenzi de la administratorii magazinelor din Ember și trimiteau cărăușii jos să ia câte ceva din rețeaua vastă de magazine de sub străzile orașului. În magazine erau conserve, haine, mobilă, pături, becuri, medicamente, oale și tigăi, hârtie, săpun, alte becuri, orice le-ar fi trebuit celor din Ember. Funcționarii stăteau toată ziua la registrele lor și notau comenzile și produsele date. Lui Lizzie nu-i plăcea să stea într-un loc, i s-ar fi potrivit altceva, se gândi Lina: mesager, poate, munca pe care și-o dorea și ea. Mesagerii alergau toată ziua prin oraș, se duceau pretutindeni, vedeau tot.

— Următorul, spuse primarul.

Acum se ridicară doi deodată, Orly Gordon și Chet Noam. Orly se așeză repede la loc și Chet se apropie de primar.

— Alege, tinere! îi spuse acesta.

Chet alese. Desfăcu bucata de hârtie.

— Ajutor de electrician, citi și un zâmbet i se lărgi pe toată fața.

Lina auzi pe cineva trăgând scurt aer în piept. Se uită peste umăr și-l văzu pe Doon punându-și palma pe gură.

Nu se știa niciodată ce munci aveau să fie oferite. În unii ani erau câteva bune, cum ar fi muncitor în seră, asistent al păstrătorului timpului sau mesager, și niciunele rele. În alți ani, puteai nimeri ca muncitor la Canalizare, gunoier sau curățător al mucegaului. Dar mereu se găseau un post, două ca asistent de electrician. Repararea sistemului electric era cea mai importantă sarcină din Ember și la asta lucrau mai mulți oameni decât la orice altceva.

Urmă Orly Gordon. Îi căzu să fie ajutor de reparator al construcțiilor, ceea ce-i convenea. Era o fată puternică și-i plăcea să muncească din greu. Vindie Chance fu repartizată la seră. Îi rânji Linei când se întoarse la locul ei. „O să lucreze cu Clary“, se gândi Lina. „Norocoasa.“ Până acum nimeni nu trăsese o muncă rea cu adevărat. Poate că de data asta nici nu erau deloc asemenea slujbe.

Ideea îi dădu curaj. În plus, suspansul începuse să-i provoace dureri de burtă. Așa că, atunci când se așeză Vindie, înainte ca primarul să-l cheme pe următorul, se ridică și păși în față.

Punga era făcută dintr-o stofă cândva verde și era legată la gură cu o sfoară neagră. Lina ezită o clipă, apoi băgă mâna înăuntru și își trecu degetele printre bucățile de hârtie. Simțindu-se ca și cum ar fi călcat în gol de pe o clădire înaltă, trase un bilet.

Îl despături. Cuvintele erau scrise cu cerneală neagră și cu font mic. MUNCITOR LA CANALIZARE. Se holbă la ele.

— Cu glas tare, te rog, spuse primarul.

— Muncitor la Canalizare, șopti Lina ca înecată.

— Mai tare!

— Muncitor la Canalizare, spuse Lina iar, mai tare, dar cu glasul spart.

Clasa oftă compătimitoare. Cu ochii la podea, Lina se întoarse în banca ei și se așeză.

Muncitorii la Canalizare lucrau sub depozite, în labirintul adânc de tuneluri unde erau țevile de apă și cele de scurgere. Își petreceau zilele reparând crăpături și înlocuind îmbinările de conducte. Era umezeală și frig și putea să fie periculos. Un râu subteran iute trecea pe acolo și din când în când cineva cădea în el și se pierdea. Unii se pierdeau și prin tuneluri, dacă se aventurau prea departe.

Lina se uită cu jale la litera B pe care o scrijelise cineva în lemnul băncii, mai demult. Aproape orice altceva ar fi fost mai bun decât ce primise. „Muncitor în seră“ fusese a doua ei alegere. Își imaginase cu nesaț aerul cald și mirosul de pământ al serei, unde ar fi muncit cu Clary, șefa locului, pe care o știa dintotdeauna. I-ar fi plăcut să fie și asistentă medicală, să bandajeze răni și să vindece oase. Chiar și măturător de stradă sau manipulant de căruțuri ar fi fost mai bine. Măcar ar fi stat la suprafață, cu spațiu și oameni în jur. Se gândi că să cobori în canalizare e ca și cum ai fi îngropat de viu.

Unul câte unul, ceilalți elevi își traseră biletele. Niciunul nu nimeri ceva așa de jalnic ca ea. În cele din urmă, ultimul elev se ridică și păși înainte.

Era Doon. Sprâncenele negre i se uniseră, încrunțate de concentrare. Mâinile lui, văzu Lina, erau strânse în pumni de-o parte și de alta a șoldurilor.

Doon scoase din săculeț ultima bucată de hârtie. Se opri o clipă, strângând-o în palmă.

— Hai, spuse primarul. Citește.

Doon o desfăcu și citi:

— Mesager.

Se uită urât, o mototoli și o aruncă pe podea.

Lina suspină. Toată clasa se foi surprinsă. De ce ar fi cineva nervos că a primit postul de mesager?

— Obrăznicie! strigă primarul, iar ochii i se umflară în orbite și fața i se întunecă. Du-te imediat la locul tău!

Doon trase un șut în ghemotocul de hârtie și-l trimise într-un colț. Apoi se întoarse la banca lui și se lăsă jos, trântindu-se.

Primarul respiră scurt și clipi furios.

— Dezonorant! spuse, privind-l fix pe Doon. O izbucnire infantilă! Elevii ar trebui să fie *bucuroși* să lucreze pentru orașul lor. Ember o să prospere dacă toți... cetățenii... își fac... treaba.

Cât timp vorbi, ținu un deget în sus și își plimbă încet ochii de la o față la alta.

Deodată Doon vorbi:

— Dar Ember *nu* prosperă. Totul e din ce în ce mai rău!

— Gura! strigă primarul.